

Plats och tid Miljösamverkan östra Skaraborg, Billingen och Teams, kl. 13.05–15.25

Beslutande Philip Segell (M), Skövde, ordförande
Ingrid Martens (C), Falköping, 1:e vice ordf.
Lena Sjödahl (M), Falköping
Björn Bröne (L), Hjo
Anders Karlsson (S), Hjo
Tommy Westerberg (C), Skövde ersätter Anders Lundgren (C), Karlsborg
Thomas Carlsson (S), Tibro ersätter Peter Kornestedt (S), Karlsborg
Göran Bergman (S), Skövde
Gunnel Johansson (S), Tibro
Thomas Danielsson (M), Tibro

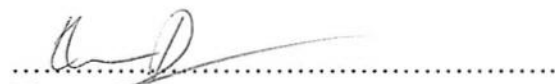
Övriga närvarande Ersättare Maria Bruckshaw (KD), Falköping
Kerstin Strandbergh (M), Hjo
Kenny Johansson (S), Hjo
Revisorer Lars Elinderson
Ronny Wennerström
Övrig Friederike Ermold, Vätternvårdsförbundet § 14–17a
Tjänstemän Pelle Holmström, förbundschef
Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel
Max Ulrikz, avdelningschef miljöskydd
Eleonor Daag, sekreterare
Aron Johansson, miljöinspektör, § 14, 15
Amanda Lidström, miljöinspektör, § 17b
Manne Johansson, miljöinspektör, § 17c

Ajournering Kl. 14.15–14.25

Utses att justera Göran Bergman

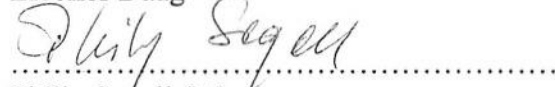
Underskrifter

Sekreterare

.....
Eleonor Daag

Paragrafer 9–20

Ordförande

.....
Philip Segell (M)

Justerande

.....
Göran Bergman (S)

ANSLAG
Protokollet är justerat

Organ Miljönämnden östra Skaraborg

Sammanträdesdatum 2021-02-24

Anslaget sätts upp

2021-02-26

Anslaget tas ner

2021-03-22

Förvaringsplats för
protokollet

Miljösamverkan östra Skaraborg, Hertig Johans torg 2, Skövde

Underskrift

.....
Eleonor Daag

Innehållsförteckning	
Årsredovisning för 2020.....	3
Internkontrollrapport 2020	4
Revidering av förbundsordningen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg.....	5
Revidering av reglemente för Miljönämnden östra Skaraborg	7
Remiss om förslag till energi- och klimatplan för Skövde kommun 2021–2030 ...	8
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Bostadsrättsföreningen Billingen, Skövde kommun.....	10
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Bostadsrättsföreningen Falköping 1, Falköpings kommun.....	15
Miljönämndens sammanträdesdagar 2021	21
Information.....	22
Projektrapporter.....	23
Redovisning av delegationsbeslut	24
Övriga frågor	25

Årsredovisning för 2020

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att överlämna årsredovisningen för 2020 till direktionen.

Miljönämnden beslutar också att överlämna årsredovisningen till revisionen för granskning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11
Årsredovisning 2020

Bilaga

Årsredovisning 2020

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg
Revisionen

Internkontrollrapport 2020

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa internkontrollrapporten för helåret 2020.

Redogörelse för ärendet

Enligt internkontrollplanen för år 2020 ska kontoret rapportera resultat av internkontrollen för januari till och med december till nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11
Internkontrollrapport 2020

Bilaga

Internkontrollrapport 2020

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Revidering av förbundsordningen för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg föreslår direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från 1 juli 2021.

Förslag till beslut under sammanträdet

Thomas Carlsson (S) föreslår att 7 § i förbundsordningen ska ändras så att miljönämndens ersättare har följande inträdesordning:

Vid en ledamots förhinder tjänstgör en ersättare från samma kommun som ledamoten. Ersättarna tjänstgör i den turordning som kommunfullmäktige har bestämt vid valet. Om det saknas ersättare från den egna kommunen tjänstgör en ersättare från samma parti och annan kommun enligt turordningen Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro.

Om det saknas ersättare från samma parti tjänstgör en ersättare från en annan kommun, oavsett partitillhörighet. Ersättare väljs då uppifrån i den ordning som namnen står i nämndens kallelse. Namnen i kallelsen ska stå i den ordning som respektive kommunfullmäktige valt dem och med kommunerna i bokstavsordning. Kommunerna flyttas ett steg varje kalenderår så att alla kommuner någon gång kommer att stå överst i listan.

Yrkanden

Gunnel Johansson (S) yrkar bifall till Thomas Carlssons förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden bifaller Miljösamverkans förslag till beslut. Votering begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång:

- Ja-röst för Miljösamverkans förslag till beslut
- Nej-röst för Miljösamverkans förslag till beslut med Thomas Carlssons förslag på formulering av ersättares inträdesordning i 7 § i förbundsordningen

MN § 11 forts.

Resultat från votering

Med 6 nej-röster och 4 nej-röster beslutar miljönämnden enligt Miljösamverkans förslag till beslut med Thomas Carlssons förslag på formulering av ersättares inträdesordning i 7 § i förbundsordningen.

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja-röst	Nej-röst	Avstår från att rösta
Ingrid Martens		x	
Lena Sjädhall	x		
Björn Bröne	x		
Anders Karlsson		x	
Tommy Westerberg	x		
Thomas Carlsson		x	
Philip Segell	x		
Göran Bergman		x	
Gunnel Johansson		x	
Thomas Danielsson		x	

Redogörelse för ärendet

Förbundsordningen för Miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2017, framför allt med anledning av den nya kommunallagen som började gälla 1 januari 2018. Miljösamverkans nuvarande förbundsordning gäller därför från detta datum.

Den 16 juni 2020 (Dir § 10) gav Miljösamverkans direktion förbundschefen i uppdrag att se över och föreslå revideringar av Miljösamverkans förbundsordning. Ett viktigt tillägg är att tydliggöra vad som gäller för deltagande på distans på direktionens och miljönämndens sammanträden.

Några ändringar gäller arvode och ersättningar till förbundets förtroendevalda. Den nya förbundsordningen innehåller också några redaktionella ändringar, och information som även finns i reglementet för miljönämnden har tagits bort.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11
Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Bilaga

Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

GB

Revidering av reglemente för Miljönämnden östra Skaraborg

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg föreslår direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att anta ett reviderat reglemente för Miljönämnden östra Skaraborg att gälla från 1 juli 2021.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborgs nuvarande reglemente är antaget att gälla från 1 januari 2016. Ingen revidering av reglementet har gjorts efter 2016 och det finns därför anledning att anpassa det efter nya förutsättningar och uppdatera det utifrån erfarenheter av befintliga formuleringar.

En ändring är att styrkebalansen vid miljönämndens ersättares tjänstgöring avgörs av ersättarens kommuntillhörighet i stället för partitillhörighet. Detta är en anpassning efter ersättarnas inträdesordning som regleras i Miljösamverkans gällande förbundsordning.

Det nya reglementet innehåller också några redaktionella ändringar, och information som även finns i förbundsordningen har tagits bort.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-18
Reglemente för Miljönämnden östra Skaraborg

Bilaga

Reglemente för Miljönämnden östra Skaraborg

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Remiss om förslag till energi- och klimatplan för Skövde kommun 2021–2030

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

Skövde kommun sätter upp mycket ambitiösa mål för att minska klimatpåverkan inom kommunen. För att nå klimatmålen krävs kraftfulla åtgärder. Miljönämnden har egentligen inga synpunkter på de delmål och strategier som föreslås i planen. I och med att del 2 med färdplan och åtgärder samt ett antal nyckeltal och jämförelser inte finns redovisade ännu är det svårt att bedöma förslagen närmare.

Industrin och transporter står enligt Naturvårdsverket för cirka 32 % vardera av de totala utsläppen av växthusgaser på nationell nivå. Jordbruket står för cirka 14 %. Energi- och klimatplanen innehåller mål och åtgärder för att minska klimatpåverkan från transportsektorn. Industrin och jordbruket har kommunen bara indirekt rådighet över eller rådighet på omvägar. Förhoppningsvis kommer den kommande del 2 även föreslå åtgärder för att minska utsläppen i industrin och jordbruket.

Det ser ut som att det är fel enhet i tabell 1 på sidan 11. De totala utsläppen av växthusgaser i Skövde kommun borde vara 670 kton? Det innebär att utsläppen per capita är mycket högre i Skövde kommun jämfört med riksgenomsnittet. Detta beror bland annat på stora utsläpp av växthusgaser från industrin.

Miljönämnden pekas ut som nyckelaktör i avsnitt 3.2.1, delmålet om att minska klimatpåverkan från energianvändning, utan att det framgår vad det innebär.

Det är positivt att planen innehåller en del om hur åtgärderna ska följas upp. Det är också positivt att kommunen kommer att rapportera resultat till CDP (Climate Disclosure Project) för jämförelser.

Det är också positivt att planen även innehåller en koldioxidbudget, där kommunens stora punktutsläpp inkluderas.

Redogörelse för ärendet

Skövde kommun har tagit fram förslag till ny energi- och klimatplan 2021–2030, som ska ersätta den nuvarande energi- och klimatplanen. Planens syfte är att vägleda kommunens arbete med energi- och klimatfrågor från antagandet till och med 2030. Planen består av två delar, Strategi samt färdplan och åtgärder. Strategidelen består av sex delmål och åtta strategier för genomförandet av planen.

Skövde kommun önskar svar senast den 2 april 2021.

MN § 13 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11
Remiss från Skövde kommun, kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Skövde kommun, kommunstyrelsen, ADM.2019.255

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Bostadsrättsföreningen Billingen, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Bostadsrättsföreningen Billingen med organisationsnummer 766600-0315 om följande:

1. Bostadsrättsföreningen Billingen ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
1941896	Åkern 23	Södra Bergvägen 20	[REDACTED]
1651467	Åkern 23	Södra Bergvägen 22	[REDACTED]
1746558	Åkern 23	Södra Bergvägen 24	[REDACTED]
2162182	Åkern 23	Södra Bergvägen 26	[REDACTED]

2. Efter att Bostadsrättsföreningen Billingen utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2022**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
 - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
 - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2022**. Om Bostadsrättsföreningen Billingen har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver de inte göra om mätningen i den lägenheten.

MN § 14 forts.

4. När Bostadsrättsföreningen Billingen redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
5. Om Bostadsrättsföreningen Billingen säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kr** för vart och ett av flerbostadshusen enligt tabellen i punkt 1 om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Bostadsrättsföreningen Billingen har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Bostadsrättsföreningen (BRF) Billingen att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I maj 2015 redovisade de resultat från radonmätningar till nämnden.

Miljönämnden beslutade i oktober 2015 (DB 2015-2078) att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2017.

I maj 2017 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds. I juni 2017 fattade miljönämnden ett nytt beslut om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 maj 2019.

Miljönämnden fick resultat från nya radonmätningar maj 2019. Det fanns resultat som överskred referensvärdet. BRF Billingen planerade att installera radonbrunn, och nytt datum för att redovisa uppföljande långtidsmätningar till miljönämnden blev den 31 maj 2020.

I maj 2020 redovisade bostadsrättsföreningen nya uppföljande radonmätningar. De planerade att göra ytterligare åtgärder eftersom det fortfarande fanns mätvärden bland resultaten som överskred referensvärdet. Nytt datum för redovisningar av uppföljande mätningar blev den 31 januari 2021.

MN § 14 forts.

BRF Billingen kontaktade miljönämnden i januari 2021. De förklarade att de inte hunnit slutföra åtgärderna och behövde ytterligare tid innan de kunde redovisa nya uppföljande långtidsmätningar. Bostadsrättsföreningen tror sig kunna genomföra nya radonmätningar under hösten 2021.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällseliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

MN § 14 forts.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Bostadsrättsföreningen Billingen har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att föreningen ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att BRF Billingen som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

BRF Billingen ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och BRF Billingen inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt BRF Billingen om att sänka radonhalten för flerbostadshusen i tabellen i punkt 1 i beslutet. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att BRF Billingen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

MN § 14 forts.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från BRF Billingen kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om BRF Billingen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshusen i tabellen i punkt 1 i beslutet senast 31 januari 2022, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. De får då maximalt betala 200 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 053 kr. Handläggningen har tagit 1,25 timmar. Avgiften blir då 1 317 kr. Nämnden skickar beslutet om avgift i form av en faktura.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när BRF Billingen har tagit emot fakturan som de kan överklaga den.

Om BRF Billingen vill lämna synpunkter på avgiften ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11

Beslutet skickas till

Bostadsrättsföreningen Billingen, Södra Bergvägen 24, 541 31 Skövde

Bilagor till Bostadsrättsföreningen Billingen

Överklagningshänvisning

Mottagningskvitto

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Bostadsrättsföreningen Falköping 1, Falköpings kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Bostadsrättsföreningen Falköping 1 med organisationsnummer 769606-4315 om följande:

1. Bostadsrättsföreningen Falköping 1 ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
1675122	Friheten 7	Högalidsgatan 23B	
2080868	Friheten 7	Högalidsgatan 19A	
		Högalidsgatan 19B	
1895518	Friheten 7	Högalidsgatan 21B	

2. Efter att Bostadsrättsföreningen Falköping 1 utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2022**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
 - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
 - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2022**. Om Bostadsrättsföreningen Falköping 1 har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver de inte göra om mätningen i den lägenheten.

4. När Bostadsrättsföreningen Falköping 1 redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.

MN § 15 forts.

5. Om Bostadsrättsföreningen Falköping 1 säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Nämnden beslutar att förena punkt 2 i föreläggandet med vite om 50 000 kr för vart och ett av flerbostadshusen enligt tabellen i punkt 1 om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Bostadsrättsföreningen Falköping 1 har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Bostadsrättsföreningen (BRF) Falköping 1 att mäta radon i sina tre flerbostadshus på Högalidsgatan 19, Högalidsgatan 21 och Högalidsgatan 23 i Stenstorp och redovisa resultaten till nämnden.

I december 2015 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flerbostadshusen på Högalidsgatan 21 och Högalidsgatan 23. I flerbostadshuset på Högalidsgatan 19 hade inte alla mätningar utförts enligt gällande metod.

Den 14 januari 2016 (DB 2016-27, dnr 2014-6676) fattade miljönämnden beslut om att BRF Falköping 1 skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 januari 2017. Föreningen skulle även utföra kompletterande mätningar för att inkludera alla våningsplan.

I juli 2016 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter. Föreningen meddelade att de skulle utföra nya mätningar i alla sina lägenheter och redovisa resultaten till nämnden senast den 31 maj 2017.

Den 13 juni 2017 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter. BRF Falköping 1 redovisade en åtgärdsplan varpå nämnden uppmanade dem att redovisa nya mätningar senast den 31 januari 2019.

MN § 15 forts.

I februari 2019 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter. BRF Falköping 1 meddelade att de skulle göra åtgärder och därefter göra uppföljande mätningar till hösten 2019. Nämnden uppmanade dem att redovisa mätresultatet senast den 31 januari 2020.

Den 30 januari 2020 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar i flerbostadshuset på Högalidsgatan 23 till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i två lägenheter. Föreningen redovisade inga mätresultat för flerbostadshusen på Högalidsgatan 19 och 21 vid detta tillfälle. Den 23 mars 2020 redovisade BRF Falköping 1 via anlita konsult en åtgärdsplan till miljönämnden.

Den 3 juni 2020 fattade miljönämnden beslut om att BRF Falköping 1 skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2021. Beslutet var förenat med vite. I december 2020 redovisade BRF Falköping 1 resultat från radonmätningar i de flerbostadshus där det fanns överskridanden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter.

Enligt föreningens åtgärdsplan kommer de att genomföra åtgärder och göra uppföljande långtidsmätningar under oktober och november 2021 och redovisa resultatet till nämnden senast den 31 januari 2022.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällseliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

MN § 15 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

MN § 15 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Bostadsrättsföreningen Falköping 1 har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Bostadsrättsföreningen Falköping 1 som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

Bostadsrättsföreningen Falköping 1 ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och Bostadsrättsföreningen Falköping 1 inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt Bostadsrättsföreningen Falköping 1 om att sänka radonhalten för flerbostadshuset i tabellen i punkt 1 i beslutet. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att föreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Bostadsrättsföreningen Falköping 1 kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om föreningen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset med byggnadsid 1675122, 2080868 och 1895518 senast 31 januari 2022, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala 150 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma var 1 035 kr för 2020. Avgiften per timma är 1 053 kr för 2021. Handläggningen har tagit 45 minuter under 2020 och 1 timme och 40 minuter under 2021. Avgiften blir då 2 531 kr. Nämnden skickar beslutet om avgift i form av en faktura.

MN § 15 forts.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när Bostadsrättsföreningen Falköping 1 har tagit emot fakturan som de kan överklaga den.

Om Bostadsrättsföreningen Falköping 1 vill lämna synpunkter på avgiften ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-11

Beslutet skickas till

Bostadsrättsföreningen Falköping 1, Högalidsgatan 23 A, 520 50 Stenstorp
Hemkomfort Svenska Hem & Miljö AB, [REDACTED]@hemkomfort.se

Bilagor till Bostadsrättsföreningen Falköping 1

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Miljönämndens sammanträdesdagar 2021

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa följande sammanträdesdagar och platser för nämndens sammanträden 2021:

- Onsdagen den 27 januari, Skövde
- Onsdagen den 24 februari, Skövde
- Onsdagen den 7 april, Skövde
- Onsdagen den 5 maj, reservdatum, Skövde
- Onsdagen den 2 juni, Karlsborg eller Skövde
- Onsdagen den 8 september, Tibro eller Skövde
- Onsdagen den 13 oktober, Falköping eller Skövde
- Onsdagen den 3 november, reservdatum, Skövde
- Onsdagen den 1 december, Skövde

När det finns två platser angivna avgör ordföranden var mötet ska hållas, utifrån aktuella förutsättningar under pågående pandemi.

Sammanträdena börjar kl. 13.00 om inte någon annan tid anges i kallelsen.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2021-02-18

MN § 17

Information

- a) Rapport om organiska miljöföroreningar i svenska ytvatten (dnr 2021-1414)
- b) Redovisning av projekt om PCB i skolor och förskolor
- c) Slutrapport efter sanering av dopningskar vid Böja såg (dnr 2020-7496)
- d) Läget med klagomålsärenden i Horn (dnr 2020-8144, 2020-623 och 2020-3278)
- e) Skövde kommuns filmserie riktad till näringslivet är klar

MN § 18

Projektrapporter

Miljönämnden har tagit del av följande projektrapporter:

- a) PCB i skolor och förskolor (dnr 2020-439 och 2020-6894)
- b) Livsmedelskontroll hos restauranger, caféer och tillagningskök (dnr 2020-7322)

Justerandes signatur

GB

Utdragsbestyrkande

MN § 19

Redovisning av delegationsbeslut

Se bifogade förteckningar över delegationsbeslut daterade 2021-01-01 t.o.m. 2021-01-31.

Justerandes signatur

GB

Seq

Utdragsbestyrkande

MN § 20

Övriga frågor

Gunnel Johansson (S) tackar för miljökontorets bra inlägg på Miljösamverkan östra Skaraborgs Facebook.

Justerandes signatur

GB

Utdragsbestyrkande